HOTĂRÂREA TRIBUNALULUI (Camera a treia)

19 noiembrie 2025*

„Marcă a Uniunii Europene – Procedură de decădere – Marca Uniunii Europene figurativă Làv – Articolul 18 alineatul (1) și articolul 58 alineatul (1) litera (a) din Regulamentul (UE) 2017/1001 – Dovada utilizării efective – Aprecierea elementelor de probă – Sarcină a probei nerezonabilă sau excesivă – Principiul bunei administrări – Articolul 41 din la Carta drepturilor fundamentale”

În cauza T-563/24,

Gürok Turizm ve Madencilik AȘ, cu sediul în Kütahya (Turcia), reprezentată de J. Erdozain López, J. Vicente Martínez și M. López Camba, avocați,

reclamantă,

împotriva

Oficiului Uniunii Europene pentru Proprietate Intelectuală (EUIPO), reprezentat de D. Stoyanova-Valchanova, în calitate de agent,

pârât,

cealaltă parte în procedura care s-a aflat pe rolul camerei de recurs a EUIPO fiind

Olav GmbH, cu sediul în Köln (Germania),

TRIBUNALUL (Camera a treia),

compus, la deliberări, din doamna P. Škvařilová-Pelzl (raportoare), președintă, și domnii I. Nõmm și D. Kukovec, judecători,

grefier: domnul J. Čuboň, administrator,

având în vedere faza scrisă a procedurii,

în urma ședinței din 7 iulie 2025,

pronunță prezenta

* Limba de procedură: engleza.

Hotărâre

1 Prin acțiunea întemeiată pe articolul 263 TFUE, reclamanta, Gürok Turizm ve Madencilik AȘ, solicită anularea Deciziei Camerei a patra de recurs a Oficiului Uniunii Europene pentru Proprietate Intelectuală (EUIPO) din 22 august 2024 (cauza R 214/2024-4) (denumită în continuare „decizia atacată”).

Istoricul litigiului

2 Reclamanta este titulara mărcii Uniunii Europene nr. 011224821, înregistrată la 7 martie 2013 în urma unei cereri prezentate la 28 septembrie 2012 de Gürallar YAPI Malzemeleri Ve Kimya Sanayii Anonim Sirketi, predecesorul său în drept, pentru semnul figurativ următor:

3 Produsele și serviciile acoperite de marca menționată la punctul 2 de mai sus făceau parte din clasele 8, 11, 19, 21, 35, 37 și 39 în sensul Aranjamentului de la Nisa privind clasificarea internațională a produselor și serviciilor în vederea înregistrării mărcilor din 15 iunie 1957, cu revizuirile și modificările ulterioare, și corespundeau, pentru fiecare dintre aceste clase, următoarei descrieri:

– clasa 8: „Unelte și instrumente de mână acționate manual; cuțite, furculițe și linguri; arme albe; lame de ras; tacâmuri de masă din metale prețioase sau placate cu metale prețioase, și anume, cuțite, linguri și furculițe; dispozitive de feliat ouă sau de brânză neelectrice, cuțite pentru pizza, neelectrice, instrumente pentru decojirea fructelor neelectrice”;

– clasa 11: „Aparate de iluminat, de încălzire, de producere a aburului, de gătit, de refrigerare, de uscare, de ventilație, de distribuție a apei și instalații sanitare; căzi, bideuri, instalații de baie, cabine de duș, pisoare (aparate sanitare), cabinete de toaletă, toalete, portabile; toalete, chiuvete”;

– clasa 19: „Materiale de construcții nemetalice; țevi rigide nemetalice pentru construcții; asfalt, smoală și bitum; construcții transportabile nemetalice; monumente nemetalice; materiale turnate pentru edificarea și construcția de drumuri din beton, ghips, faianță, argilă, nisip, piatră naturală, piatră sintetică, lemn, plastic sau materiale sintetice; construcții, stinghii, bariere; învelișuri de suprafață nemetalice naturale sau sintetice pentru construcții sub formă de plăci sau benzi (termocollante); blocuri de sticlă pentru clădiri, cărămizi pentru construcții din sticlă, țigle din sticlă, plăci de sticlă, panouri vitrate pentru construcții”;

– clasa 21: „Ustensile și recipiente pentru menaj sau bucătărie; piepteni și bureți; perii (cu excepția pensulelor); materiale pentru perii; material pentru curățare; bureți metalici; sticlă brută sau semiprelucrată (cu excepția sticlei pentru construcții); articole de sticlărie, porțelan și faianță neincluse în alte clase; veselă, vase, cutii cu biscuiți, pahare, căni, tăvi, suporturi pentru ouă, cești de cafea, crăticioare din ceramică, carafe, forme pentru prăjituri, ceainice, veselă de masă (alta decât cuțite, furculițe și linguri) din sticlă și porțelan, și anume boluri,

căni, farfurii, solnițe de sare și piper, sosiere, carafe și vaze; statuete, statui și obiecte de artă din sticlă și porțelan”;

– clasa 35: „Publicitate; administrarea afacerilor; administrare comercială; lucrări de birou; colectarea, pentru terți, de unelte și instrumente de mână (manuale), aparate de iluminat, încălzire, producerea aburului, gătit, refrigerare, uscare, ventilație, furnizare de apă și instalații sanitare, materiale de construcții, tuburi nemetalice rigide pentru construcții, construcții nemetalice transportabile, monumente, nemetalice, ustensile și recipiente de menaj sau de bucătărie, articole de sticlărie, porțelan și faianță (cu excepția transportului acestora), pentru a permite clienților să identifice și să cumpere cu ușurință aceste produse; toate serviciile menționate anterior care pot fi furnizate în magazine de vânzare cu amănuntul, în puncte de vânzare angro, prin intermediul unor cataloage de vânzare prin corespondență sau pe cale electronică, de exemplu prin intermediul unor site-uri internet sau al programelor de teleshopping”;

– clasa 37: „Construcții; reparații; servicii de instalare; servicii de construcții; construcții, reparații și restaurări”;

– clasa 39: „Transport; ambalarea și depozitarea mărfurilor; organizarea de călătorii; servicii ale agențiilor de comision de transport sub forma organizării de excursii pentru turiști; servicii ale agențiilor de comision de navlu pentru curtaj de navlu, servicii ale agențiilor de nave sub forma transportului pe nave de marfă, servicii ale birourilor de turism constând în servicii de agenții de turism și servicii de ghizi turistici, servicii de rezervare de transport, călătorii și bilete de călătorie, servicii de organizare a călătoriilor”.

4 La 8 decembrie 2022, Olav GmbH, cealaltă parte din procedura care s-a aflat pe rolul camerei de recurs, a depus o cerere de decădere din drepturile asupra mărcii menționate la punctul 2 de mai sus pentru toate produsele și serviciile pentru care marca respectivă fusese înregistrată, în temeiul articolului 58 alineatul (1) litera (a) din Regulamentul (UE) 2017/1001 al Parlamentului European și al Consiliului din 14 iunie 2017 privind marca Uniunii Europene (JO 2017, L 154, p. 1), pentru motivul că această marcă nu făcuse obiectul unei utilizări efective pentru o perioadă neîntreruptă de cinci ani.

5 Prin decizia din 28 noiembrie 2023, divizia de anulare a admis în parte cererea și a pronunțat decăderea din drepturile asupra mărcii contestate pentru toate produsele menționate la punctul 3 de mai sus, cu excepția „recipientelor de menaj sau de bucătărie; articole de sticlărie neincluse în alte clase; veselă, vase, cutii de biscuiți, pahare, căni, cești de cafea, carafe, veselă de masă (alta decât cuțite, furculițe și linguri) din sticlă, și anume boluri, căni, farfurii, carafe”, care fac parte din clasa 21.

6 La 28 ianuarie 2024, Olav GmbH a formulat o cale de atac la EUIPO, în temeiul articolelor 66-71 din Regulamentul 2017/1001, împotriva deciziei diviziei de anulare, în măsura în care decăderea din drepturile asupra mărcii contestate nu fusese pronunțată pentru produsele menționate la punctul 5 de mai sus.

7 Prin decizia atacată, camera de recurs a anulat decizia diviziei de anulare, considerând în esență că elementele de probă prezentate de reclamantă nu atingeau pragul de forță probantă necesar pentru a permite să se demonstreze amploarea utilizării mărcii contestate și că inexistența unor

explicații suplimentare și a unor referențieri încrucișate din partea reclamantei se opunea ca elementele de probă menționate să poată fi considerate ca având un caracter solid, obiectiv și suficient.

Concluziile părților

8 Reclamanta solicită în esență Tribunalului:

– anularea deciziei atacate, în măsura în care prin aceasta s-a admis cererea de decădere pentru toate produsele din clasa 21 vizate de marca contestată;

– obligarea EUIPO la plata cheltuielilor de judecată;

– obligarea Olav GmbH la plata cheltuielilor de judecată.

9 EUIPO solicită Tribunalului anularea deciziei atacate.

10 În ședință, reclamanta și-a completat concluziile solicitând Tribunalului, cu titlu subsidiar, modificarea deciziei atacate.

11 Pe de altă parte, în ședință, reclamanta a declarat că renunță la capătul de cerere prin care solicita obligarea Olav GmbH la plata cheltuielilor de judecată, din moment ce aceasta din urmă nu era parte în procedura în fața Tribunalului, aspect de care s-a luat act în procesul-verbal al ședinței.

În drept

Cu privire la admisibilitatea anumitor capete de cerere

Cu privire la admisibilitatea capătului de cerere al reclamantei prin care se solicită modificarea deciziei atacate

12 În ședință, reclamanta a introdus la Tribunal un capăt de cerere suplimentar prin care solicita, cu titlu subsidiar, modificarea deciziei atacate. În esență reclamanta solicită Tribunalului să constate, asemenea diviziei de anulare, că marca contestată a făcut obiectul unei utilizări efective, în temeiul elementelor de probă prezentate în faza precontencioasă.

13 Potrivit articolului 21 din Statutul Curții de Justiție a Uniunii Europene, aplicabil în procedura în fața Tribunalului conform articolului 53 primul paragraf din același statut, precum și articolului 76 din Regulamentul de procedură al Tribunalului, cererea de sesizare a instanței trebuie să indice printre altele obiectul litigiului și să cuprindă concluziile reclamantului. Concluziile trebuie să fie expuse în mod precis și neechivoc, întrucât, în caz contrar, Tribunalul ar risca să se pronunțe *infra* sau *ultra petita*, iar drepturile pârâtului ar risca să fie încălcate [a se vedea în acest sens și prin analogie Hotărârea din 21 octombrie 2015, Petco Animal Supplies Stores/OAPI – Gutiérrez Ariza (PETCO), T-664/13, EU:T:2015:791, punctul 24 și jurisprudența citată]. Pe de altă parte, nu pot fi admise noi concluzii prezentate pentru prima dată în ședință, în caz contrar pârâta fiind privată de posibilitatea de a-și pregăti răspunsul și astfel încălcându-se dreptul la apărare (a se vedea în acest sens Hotărârea din 17 martie 2005, Comisia/AMI

Semiconductor Belgium ș.a., C-294/02, EU:C:2005:172, punctul 75, și Hotărârea din 15 septembrie 2021, ADR Center/Comisia, T-364/15, nepublicată, EU:T:2021:593, punctul 65 și jurisprudența citată).

14 Astfel, numai concluziile cuprinse în cererea de sesizare a instanței pot fi luate în considerare, iar temeinicia acțiunii trebuie analizată numai în lumina concluziilor care figurează în cererea menționată. Articolul 84 alineatul (1) din Regulamentul de procedură permite invocarea de motive noi cu condiția ca acestea să se bazeze pe elemente de fapt și de drept care au apărut în cursul procedurii. Din jurisprudență reiese că această condiție se aplică *a fortiori* oricărei modificări a concluziilor și că, în lipsa unor elemente de fapt și de drept care au apărut în cursul procedurii scrise, numai concluziile din cerere pot fi luate în considerare (a se vedea în acest sens Hotărârea din 21 octombrie 2015, PETCO, T-664/13, EU:T:2015:791, punctul 25 și jurisprudența citată).

15 Or, în speță, cererea de modificare a deciziei atacate nu se întemeiază pe niciun element nou, în sensul articolului 84 alineatul (1) din Regulamentul de procedură, astfel încât, chiar presupunând că reclamanta ar fi dorit să își adapteze concluziile în ședință, o asemenea modificare nu poate fi admisă ținând seama de lipsa oricărui element de drept și de fapt nou care ar fi apărut în cursul procedurii.

16 În consecință, capătul de cerere al reclamantei prin care se solicită, cu titlu subsidiar, modificarea deciziei atacate, prezentat pentru prima dată în fața Tribunalului în ședință, este inadmisibil.

Cu privire la admisibilitatea capătului de cerere prin care EUIPO achiesează la concluziile reclamantei

17 Prin capătul de cerere unic, EUIPO achiesează la concluziile reclamantei având ca obiect anularea deciziei atacate.

18 Or, deși EUIPO nu dispune de calitatea procesuală activă necesară pentru introducerea unei acțiuni împotriva unei decizii a unei camere de recurs, acesta nu poate fi obligat nici să apere în mod sistematic orice decizie atacată a unei camere de recurs sau să solicite în mod obligatoriu respingerea oricărei acțiuni îndreptate împotriva unei astfel de decizii. Nimic nu se opune ca EUIPO să achieseze la o concluzie a reclamantei sau să se mulțumească să lase hotărârea la aprecierea Tribunalului, prezentând însă toate argumentele pe care le consideră adecvate pentru lămurirea Tribunalului. În schimb, acesta nu poate să formuleze concluzii care să urmărească anularea sau modificarea deciziei camerei de recurs cu privire la un aspect care nu a fost invocat în cerere sau să prezinte motive neinvocate în cerere [a se vedea Hotărârea din 25 octombrie 2005, Peek & Cloppenburg/OAPI (Cloppenburg), T-379/03, EU:T:2005:373, punctul 22 și jurisprudența citată].

19 În speță, este necesar să se observe că reclamanta reproșează camerei de recurs că a impus în esență, în cadrul unei proceduri de decădere, o cerință de calitate a probei atât de ridicată încât ar constitui o constrângere extrem de împovărătoare și puțin practică pentru a demonstra utilizarea efectivă a mărcii contestate. În plus, reclamanta susține că camera de recurs a săvârșit o eroare de apreciere atunci când a considerat că dovezile referitoare la amploarea utilizării mărcii respective erau insuficiente pentru ca aceasta să fie considerată efectivă.

20 EUIPO susține în esență argumentația reclamantei și reproșează camerei de recurs că a impus, în împrejurările de fapt specifice ale speței, o cerință de calitate a probei nerezonabilă, astfel încât ar fi necesar să se anuleze decizia atacată.

21 În consecință, capătul de cerere unic, prin care EUIPO achiesează la concluziile în anulare ale reclamantei, trebuie declarat admisibil, în măsura în care acesta și argumentele prezentate în susținerea sa nu depășesc cadrul concluziilor și al argumentelor invocate de reclamantă.

Cu privire la fond

22 Reclamanta invocă un motiv unic, întemeiat pe încălcarea articolului 58 alineatele (1) și (2) din Regulamentul 2017/1001. În esență ea reproșează camerei de recurs că a considerat că amploarea utilizării mărcii contestate nu putea fi demonstrată, având în vedere caracterul probatoriu scăzut al elementelor de probă prezentate, și că a criticat-o pe reclamantă că s-a abținut să furnizeze explicații suplimentare, precum și să efectueze o muncă de referențiere încrucișată suficient de elaborată a tuturor elementelor prezentate în susținerea argumentației sale.

23 EUIPO susține de asemenea că camera de recurs a impus reclamantei o sarcină a probei nerezonabilă.

24 Cu toate acestea, EUIPO susține inadmisibilitatea elementelor și a argumentelor invocate de reclamantă la punctele 41 și 42 din cererea introductivă, care ar fi prezentate pentru prima dată în fața Tribunalului.

25 În speță, pentru a face dovada utilizării efective a mărcii contestate, reclamanta a furnizat următoarele elemente de probă:

– o captură de ecran a unei pagini de pe site-ul „company.lav.com.tr”, datată aprilie 2023 (anexa 1);

– o selecție de fotografii nedatate care prezintă ambalaje ale produselor menționate la punctul 5 de mai sus disponibile pentru vânzare (anexa 2);

– o copie de ecran a unei pagini de pe site-ul „company.lav.com.tr”, datată aprilie 2023, care face trimitere la diverse publicații în mai multe mijloace de informare în masă (anexa 3);

– o selecție de facturi, liste de ambalare și alte documente comerciale, datate din 2017 până în 2022 (anexele 4-9);

– două cataloage de produse care conțin elementul „lav”, datate 2014 și 2023 (anexele 10 și 11);

– un extras din buletinul turc al registrului comerțului din 10 aprilie 2014 privind fuziunea entității juridice a reclamantei în prezenta cauză cu Gürallar YAPI Malzemeleri Ve Kimya Sanayii Anonim Sirketi (anexa 12).

26 Reclamanta susține, în primul rând, că punctele 70 și 71 din decizia atacată sunt afectate de o motivare contradictorie, întrucât, pe de o parte, camera de recurs a menționat activitatea reclamantei și a predecesorului său în drept, titular al mărcii contestate, în industria sticlei și exportul anumitor produse în cauză către 140 de țări, printre care Spania și Franța, precum și existența unui birou de comercializare și de vânzări în Italia și, pe de altă parte, aceasta a

concluzionat, la punctul 72 din aceeași decizie, că singura referință clară privind teritoriul relevant făcea referire la Turcia. În plus, reclamanta arată că cataloagele în cauză, astfel cum sunt prezentate în anexele 10 și 11, conțin mențiuni în limbile spaniolă și franceză și susține că utilizarea exclusivă a limbilor engleză și turcă pentru cataloage se justifică prin existența unei singure versiuni destinate distribuției internaționale.

27 În al doilea rând, reclamanta arată în esență că documentele furnizate în anexele 4-9 sunt constituite dintr-o serie de documente vamale ce conțin indicarea utilizării mărcii contestate prin elementul „lav”, care figurează pe documentele menționate adresate unor societăți stabilite în întreaga Uniune Europeană. Ea susține, pe de altă parte, că toate facturile includ o referire comună la produsele acoperite de marca contestată, identificate prin aceeași structură textuală compusă din literele majuscule „LV” urmate de o cratimă înainte de menționarea referinței specifice a produsului în cauză.

28 În al treilea rând, reclamanta menționează un număr total de 2 919 de rânduri care cuprind referința LV în facturile referitoare la vânzarea de produse acoperite de marca contestată, defalcate de-a lungul întregii perioade relevante și a căror valoare totală se ridică la peste 6,485 milioane de euro.

29 În al patrulea rând, reclamanta reproșează camerei de recurs că a săvârșit în esență o eroare de apreciere atunci când a considerat, la punctul 76 din decizia atacată, că facturile prezentate nu dovedeau că produse despre care se pretinde că poartă marca contestată nu fuseseră oferite niciodată într-un punct de vânzare din Uniune, cu atât mai puțin cumpărate de un consumator final, și că, în plus, era dificil să se știe când produsele pretins expediate „către Europa” fuseseră vândute efectiv în vreun punct de vânzare cu amănuntul. În plus, potrivit reclamantei, camera de recurs ar fi săvârșit o eroare de drept atunci când a considerat, pentru prima dată în faza precontencioasă, că era obligată să aducă dovada vânzării produselor în cauză direct către consumatorii finali.

30 În al cincilea rând, reclamanta contestă aprecierile camerei de recurs care decurg din cuprinsul punctelor 82-84 din decizia atacată, potrivit cărora, în esență, desigur, codurile de produse și descrierile care figurează pe o factură puteau face trimitere la produse care figurează într-un catalog și comercializate sub marca a cărei utilizare efectivă trebuia dovedită, dar această situație era ipotetică ca atare și nu echivala în mod evident cu dovada solidă și obiectivă a utilizării efective și suficiente care era necesară pentru a dovedi utilizarea efectivă.

31 Potrivit reclamantei, nu era rezonabil să i se impună să stabilească o legătură între fiecare dintre cele 2 919 de rânduri identificate în facturi și care menționau produsele acoperite de marca contestată cu referințele și fotografiile care figurau în cataloage. Reclamanta susține, pe de altă parte, că există descrieri ale produselor care sunt legate de referințele citate în listele de ambalare care figurează în anexele 4-9. O astfel de obligație ar constitui o constrângere extrem de împovărătoare și puțin practică. În plus, reclamanta susține în esență că respectiva cameră de recurs nu avea niciun motiv să se abțină să procedeze la verificarea referențierilor încrucișate efectuate de divizia de anulare și nici să o efectueze ea însăși în cursul analizei sale.

32 În al șaselea rând, în ceea ce privește amploarea utilizării mărcii contestate, reclamanta consideră că elementele de probă prezentate în anexele 4-9 conțineau un număr mare de facturi care era în sine suficient pentru a demonstra cantitatea considerabilă de produse vândute și, prin urmare, amploarea utilizării mărcii respective.

33 Mai precis, reclamanta susține că valorile cumulate ale vânzărilor realizate decurg din facturile adresate unor destinatari stabiliți pe teritoriul relevant, ceea ce este de asemenea confirmat de listele de ambalare și de documentele vamale furnizate în susținerea lor. În plus, potrivit reclamantei, valorile facturate în euro se raportau la produsele care purtau elementul „lav”.

34 EUIPO arată, în primul rând, că camera de recurs nu a săvârșit o eroare de apreciere, contrar celor susținute de reclamantă, în ceea ce privește destinatarii facturilor și că, în esență, camera de recurs nu a sugerat că utilizarea trebuia să se adreseze consumatorilor finali pentru a fi recunoscută ca utilizare externă.

35 În al doilea rând, în ceea ce privește sarcina și nivelul probatoriu, EUIPO arată că camera de recurs a recunoscut, *primo*, la punctele 35 și 36 din decizia atacată, că documentele care figurează în anexele 4-9 erau în mare parte explicite și conțineau coduri de produse, precum și referințe la marca contestată, *secundo*, la punctele 49 și 50 din decizia atacată, că facturile și documentele comerciale arătau că produsele erau vândute de titularul mărcii respective sau cu consimțământul său către diferite entități din mai multe state membre ale Uniunii, astfel încât elementele de probă furnizau suficiente indicații privind întinderea teritorială a utilizării invocate, *tertio*, la punctul 53 din decizia atacată, că marca contestată apărea în indicarea produsului care figurează pe facturile și în documentele comerciale, în cataloage și în copiile de ecran ale paginilor site-ului web al reclamantei și că utilizarea acestei mărci era publică, externă și vădită pentru clienții efectivi sau potențiali ai produselor și, în al patrulea rând, la punctul 64 din decizia atacată, cataloagele furnizate arătau utilizarea mărcii contestate pentru o varietate de produse desemnate de aceasta.

36 În al treilea rând, EUIPO a constatat că camera de recurs a stabilit, dimpotrivă, la punctele 83, 84 și 87 din decizia atacată, că reclamanta nu a dovedit amploarea utilizării mărcii contestate din moment ce nu a furnizat explicații sau elemente de probă care să permită stabilirea unei legături clare între produsele exacte indicate în diferitele facturi și documentația rămasă, inclusiv diversele coduri de produse. În plus, EUIPO observă că camera de recurs a apreciat că referențierile încrucișate ar fi putut conferi facturilor valoarea probantă necesară care lipsea în observațiile reclamantei și că divizia de anulare s-a pronunțat pe baza unor simple probabilități sau prezumții.

37 În această privință, EUIPO susține, asemenea reclamantei în cadrul cererii introductive, că Tribunalul a confirmat deja că o comparare diligentă a codurilor de produse pe reproducerile unor produse în fotografii și în cataloage, pe de o parte, și în facturi, pe de altă parte, nu echivalează cu o simplă estimare a unei probabilități sau cu o simplă supoziție, ci implică un proces rațional și logic în cadrul aprecierii utilizării efective [a se vedea în acest sens Hotărârea din 17 iulie 2024, W. B. Studio/EUIPO – E.Land Italy (BF BELFE), T-54/23, nepublicată, EU:T:2024:481, punctele 60 și 61]. În plus, EUIPO observă că, la punctele 79, 80, 82 și 83 din decizia atacată, camera de recurs a recunoscut munca diviziei de anulare și a confirmat descrierile produselor care figurează în documentele care includ referințe la marca contestată. Referințele menționate ar cuprinde de asemenea o scurtă descriere a produselor care ar permite identificarea în facturi a șapte exemple de coduri de produse care pot fi asociate cataloagelor, în conformitate cu explicațiile furnizate de reclamantă în fața diviziei de anulare și a camerei de recurs. Astfel, reclamanta ar fi explicat, în observațiile sale privind dovada utilizării din 14 aprilie 2023 și în observațiile sale în răspuns la calea de atac din 22 mai 2024, că numerele de referință care figurează la paginile 122-127 din catalogul prezentat în anexa 10 puteau face obiectul unor referențieri încrucișate cu facturile. Aceasta ar fi furnizat de asemenea o listă de produse referențiate și care figurau în imagini.

38 În aceste condiții, în al patrulea rând, EUIPO apreciază că reclamanta nu avea niciun motiv să furnizeze explicații suplimentare pentru a lega fiecare dintre articolele menționate în facturile și în cataloagele de produse, astfel încât camera de recurs ar fi impus, în împrejurările specifice ale acestei cauze, o sarcină a probei nerezonabilă în sensul Regulamentului 2017/1001 și al punctului 31 din Hotărârea din 19 octombrie 2022, Louis Vuitton Malletier/EUIPO – Wisniewski (Reprezentarea unui motiv de damier II) (T-275/21, nepublicată, EU:T:2022:654).

39 Pe cale de consecință, EUIPO s-a abținut să prezinte observații ca răspuns la celelalte argumente ale reclamantei și solicită anularea deciziei atacate.

40 Potrivit articolului 18 alineatul (1) primul paragraf din Regulamentul 2017/1001 și articolului 58 alineatul (1) litera (a) din același regulament, titularul unei mărci a Uniunii Europene este declarat decăzut din drepturi, ca urmare a unei cereri prezentate la EUIPO, dacă, pe o perioadă neîntreruptă de cinci ani, marca nu a făcut obiectul unei utilizări efective în Uniune pentru produsele și serviciile pentru care este înregistrată și dacă nu există motive întemeiate pentru neutilizarea sa.

41 În ceea ce privește criteriile de apreciere a utilizării efective, articolul 10 alineatul (3) din Regulamentul delegat (UE) 2018/625 al Comisiei din 5 martie 2018 de completare a Regulamentului (UE) 2017/1001 și de abrogare a Regulamentului delegat (UE) 2017/1430 (JO 2018, L 104, p. 1), este aplicabil *mutatis mutandis* procedurii de decădere, în temeiul articolului 19 alineatul (1) din același regulament. Articolul 10 alineatul (3) din regulamentul delegat menționat prevede că dovada utilizării trebuie să privească locul, durata, amploarea și natura utilizării mărcii contestate.

42 În plus, în temeiul articolului 10 alineatul (4) din Regulamentul delegat 2018/625, dovada utilizării efective se limitează la prezentarea de documente și elemente justificative precum ambalaje, etichete, liste de prețuri, cataloage, facturi, fotografii și reclamele din presă, precum și la declarațiile scrise prevăzute la articolul 97 alineatul (1) litera (f) din Regulamentul 2017/1001.

43 În cadrul unei proceduri de decădere din drepturile asupra unei mărci, titularului acesteia din urmă îi revine în principiu sarcina dovedirii utilizării efective a mărcii respective (a se vedea Hotărârea din 23 ianuarie 2019, Klement/EUIPO, C-698/17 P, nepublicată, EU:C:2019:48, punctul 57 și jurisprudența citată).

44 Utilizarea efectivă a unei mărci nu poate fi demonstrată prin probabilități sau prin prezumții, ci trebuie să se întemeieze pe elemente concrete și obiective care dovedesc o utilizare efectivă și suficientă a mărcii pe piața relevantă. Prin urmare, trebuie efectuată o apreciere globală care să țină seama de toți factorii pertinenți din cauză și care să implice o anumită interdependență între factorii luați în considerare [a se vedea Hotărârea din 8 iulie 2020, Euroapotheca/EUIPO – General Nutrition Investment (GNC LIVE WELL), T-686/19, nepublicată, EU:T:2020:320, punctul 35 și jurisprudența citată].

45 Nu este necesar ca fiecare element de probă să conțină informații cu privire la fiecare dintre cele patru elemente la care trebuie să se refere dovada utilizării efective, și anume locul, durata, natura și amploarea utilizării. Un fascicul de elemente de probă poate să permită demonstrarea faptelor care trebuie dovedite, deși fiecare dintre aceste elemente, luat izolat, nu ar putea face dovada exactității acestor fapte [a se vedea Hotărârea din 5 martie 2019, Meblo Trade/EUIPO – Meblo Int (MEBLO), T-263/18, nepublicată, EU:T:2019:134, punctul 84 și jurisprudența citată]. În plus, problema dacă o marcă a făcut obiectul unei utilizări efective trebuie apreciată global, având în

vedere toate elementele disponibile. Nu se pune, așadar, problema să se analizeze fiecare dintre probe în mod izolat, ci să fie analizate împreună pentru a identifica sensul cel mai probabil și mai coerent [a se vedea Hotărârea din 21 noiembrie 2013, Recaro/OAPI – Certino Mode (RECARO), T-524/12, nepublicată, EU:T:2013:604, punctul 31 și jurisprudența citată].

46 Cu titlu introductiv, astfel cum s-a confirmat în ședință, întrucât durata, locul și natura utilizării mărcii contestate nu sunt repuse în discuție în cadrul prezentei proceduri, este necesar să se examineze elementele furnizate și argumentele prezentate de părți în măsura în care acestea privesc amploarea utilizării efective și sarcina probei acestei utilizări care revine titularului mărcii respective.

47 În aceste condiții, este necesar să se amintească, în primul rând, că părțile nu contestă și că reiese din cuprinsul punctelor 6 și 40 din decizia atacată că perioada relevantă referitoare la durata utilizării mărcii contestate se întinde de la 8 decembrie 2017 la 7 decembrie 2022.

48 În al doilea rând, din cuprinsul punctelor 49 și 50 din decizia atacată reiese că elementele de probă furnizate de reclamantă, care este o entitate stabilită în afara Uniunii, și anume Turcia, demonstrau că produsele sale erau vândute de ea sau, cu consimțământul său, de alți distribuitori către diverse entități din mai multe state membre ale Uniunii, printre care în special Germania, Austria, Belgia, Bulgaria, Croația, Danemarca, Spania, Irlanda, Italia, Grecia, Ungaria, Lituania, Malta, Țările de Jos, Polonia, Republica Cehă, România, Slovacia și Suedia, și că moneda menționată în diferitele facturi și în diferitele documente comerciale era în principal euro.

49 În al treilea rând, în ceea ce privește natura utilizării mărcii contestate, din cuprinsul punctelor 51-64 din decizia atacată reiese că elementele de probă conțineau suficiente exemple de utilizare a mărcii respective pentru a se concluziona că aceasta din urmă era utilizată pentru produse ca indicație a originii lor comerciale.

50 În al patrulea rând, camera de recurs a considerat, la punctele 51-53 din decizia atacată, că marca contestată a făcut obiectul unei utilizări ca marcă în comerț, în special din moment ce marca respectivă fusese utilizată în mod public, extern și vădit pentru clienți reali sau potențiali ai produselor în cauză pe teritoriul Uniunii. Mai precis, camera de recurs a concluzionat că s-a stabilit în mod suficient o legătură vădită între, pe de o parte, respectiva utilizare ca indicație a originii comerciale și ca mijloc de publicitate și, pe de altă parte, produsele relevante din clasa 21 care fac obiectul acțiunii.

51 În plus, în al cincilea rând, la punctele 54-62 din decizia atacată, camera de recurs a considerat că elementele de probă prezentate de reclamantă demonstrau în esență utilizarea semnului astfel cum a fost înregistrat.

52 Cu toate acestea, în ceea ce privește amploarea utilizării mărcii contestate, camera de recurs a considerat, spre deosebire de divizia de anulare, că nu putea concluziona, pe baza elementelor de probă în ansamblul lor, că utilizarea efectivă a mărcii respective fusese dovedită într-o măsură suficientă pentru produsele relevante care făceau obiectul căii de atac și că, în plus, utilizarea menționată nu putea, în acest sens, să fie demonstrată prin simple probabilități sau prezumții.

53 În această privință, în primul rând, în ceea ce privește cataloagele prezentate în anexele 10 și 11, camera de recurs a considerat, la punctele 71-73 din decizia atacată, că acestea erau furnizate în limbile engleză și turcă, că se raportau la anii 2014 și 2023 și că arătau în mod clar marca contestată sub forma unei mărci verbale sau a unui semn figurativ în raport cu diverse produse din

sticlă, dar că nu se putea trage nicio concluzie cu privire la amploarea unei astfel de utilizări, din moment ce ar fi fost dificil să se stabilească locurile în care cataloagele fuseseră imprimate sau publicate sau să se demonstreze locurile și natura distribuirii lor. În plus, camera de recurs a concluzionat că cataloagele nu dovedeau că produsele în cauză ar fi fost efectiv oferite sub marca contestată în perioada relevantă și pe teritoriul relevant. În această privință, camera de recurs a reproșat de asemenea reclamantei că s-a abținut să prezinte informații suplimentare.

54 În al doilea rând, camera de recurs a considerat că, desigur, elementele de probă prezentate de reclamantă se întemeiau în mare măsură pe facturile și pe documentele comerciale prezentate în anexele 4-9, care arătau vânzările reale ale produselor în cauză. Ea a considerat însă că aceste documente erau lipsite de valoarea probantă necesară, în măsura în care, în esență, a fost imposibil să se determine produsele specifice acoperite de diferitele coduri de produse, precum și volumul lor comercial, frecvența și durata vânzărilor și în măsura în care facturile menționate nu dovedeau că produse pretins acoperite de marca contestată nu fuseseră niciodată oferite într-un punct de vânzare din Uniune și cu atât mai puțin cumpărate de un consumator final. În plus, camera de recurs a reproșat reclamantei că nu a prezentat facturi de vânzare către distribuitori locali sau consumatori finali, fotografii de bună calitate ale produselor în magazinele comerciantului cu amănuntul de pe teritoriul Uniunii ori cataloage sau orice alt material publicitar care dovedește utilizarea în rândul consumatorului din Uniune.

55 În acest sens, în al treilea rând, camera de recurs a reproșat în esență reclamantei, la punctul 83 din decizia atacată, că s-a abținut să furnizeze mai multe detalii cu privire la conținutul facturilor și la produsele vizate în mod specific de acestea, ignorând munca de referențiere efectuată de divizia de anulare. Din acest motiv, camera de recurs a considerat că reclamanta nu era în măsură să explice existența unei legături clare, exprimate și demonstrate, care să permită să se cunoască la ce produse din cataloage făceau referire codurile, și că era imposibil să se deducă din codurile respective produsele specifice despre care era vorba și care era amploarea utilizării lor. Potrivit camerei de recurs, lipsa unor astfel de explicații ar altera și ar diminua valoarea probatorie a facturilor. Aceasta a considerat de asemenea, la punctul 84 din decizia atacată, că ansamblul elementelor de probă prezentate era insuficient pentru a constitui un ansamblu de probe solide și obiective privind utilizarea efectivă. În plus, potrivit camerei de recurs, ansamblul menționat nu îndeplinea cerințele necesare pentru a dovedi utilizarea efectivă a mărcii contestate. În consecință, camera de recurs a apreciat că a fost în esență constrânsă să își limiteze examinarea, întrucât aceasta nu putea fi întemeiată pe prezumții sau pe probabilități ca urmare a lipsei unor elemente de probă probante.

56 În sfârșit, în al patrulea rând, la punctul 85 din decizia atacată, camera de recurs a reproșat reclamantei că a furnizat documente de o calitate extrem de slabă, până la punctul de a afecta lectura și înțelegerea lor, și, la punctul 86 din decizia menționată, că a prezentat facturi care conțineau coduri de produse care nu includeau mențiunea „lv-” ce făcea referire la marca contestată. În consecință, camera de recurs a considerat că sumele totale facturate nu corespundeau vânzării exclusive a produselor acoperite de marca menționată.

57 Potrivit jurisprudenței și astfel cum reiese din cuprinsul punctelor 43-45 de mai sus, deși valoarea probantă a unui element de probă este limitată, în măsura în care, privită în mod izolat, acesta nu demonstrează cu certitudine dacă și în ce mod produsele în cauză au fost introduse pe piață și deși acest element nu este, prin urmare, decisiv în sine, el poate fi totuși luat în considerare în aprecierea globală a caracterului efectiv al utilizării Aceasta este situația, de exemplu, atunci când

acest element coroborează ceilalți factori relevanți ai cauzei [a se vedea în acest sens Hotărârea din 6 martie 2014, Anapurna/OAPI – Annapurna (ANNAPURNA), T-71/13, nepublicată, EU:T:2014:105, punctul 45 și jurisprudența citată].

58 În speță, în primul rând, trebuie să se observe că camera de recurs a putut examina cu ușurință ansamblul elementelor de probă prezentate de reclamantă și a stabilit, pe această bază și motivat, durata, locul și utilizarea mărcii contestate. Mai precis, la punctele 35 și 36 din decizia atacată, camera de recurs a afirmat că documentele care figurează în anexele 4-9 erau în mare parte explicite și conțineau coduri de produse, precum și mențiunile mărcii contestate. În plus, camera de recurs a considerat de asemenea că informațiile-cheie care figurează în documentele furnizate erau clare și inteligibile, ceea ce le făcea în mare măsură explicite și suficiente în scopul prezentei proceduri.

59 Prin urmare, camera de recurs s-a contrazis în motivarea sa criticând reclamanta, la punctele 84-86 din decizia atacată, că a prezentat elemente de probă de calitate mediocră, care nu constituiau dovezi solide și obiective ale utilizării mărcii contestate.

60 În al doilea rând, camera de recurs a viciat decizia atacată și printr-o motivare contradictorie atunci când a concluzionat, la punctele 72 și 73 din decizia menționată, că cataloagele prezentate în anexele 10 și 11 nu dovedeau că produsele în cauză fuseseră efectiv oferite spre vânzare pe teritoriul relevant, în timp ce aceasta constatase în prealabil, la punctele 70 și 71 din aceeași decizie, pe baza cataloagelor menționate, că reclamanta își desfășura activitatea în industria sticlei și exporta produsele sale către 140 de țări, printre care state membre ale Uniunii, constatând în același timp, pe de altă parte, existența în Italia a unui birou de comercializare și de vânzare a unei părți din produsele menționate.

61 În al treilea rând, contrar celor susținute de EUIPO, din cuprinsul punctului 76 din decizia atacată reiese că camera de recurs intenționa să impună, ca dovadă a utilizării mărcii contestate, orice element care permite să se dovedească vânzarea produselor în cauză către consumatori finali pe teritoriul Uniunii. Or, a considera că utilizarea externă a unei mărci, în sensul jurisprudenței, constă în mod necesar într-o utilizare orientată către consumatorii finali ar însemna să se excludă din sfera protecției oferite de Regulamentul 2017/1001 mărcile utilizate doar în raporturile dintre societăți. Astfel, publicul relevant căruia i se pot adresa mărcile nu cuprinde numai consumatorii finali, ci și specialiști, clienți industriali și alți utilizatori profesioniști [a se vedea Hotărârea din 1 martie 2023, Worldwide Brands/EUIPO – Wan (CAMEL), T-552/21, nepublicată, EU:T:2023:98, punctul 88 și jurisprudența citată].

62 Prin urmare, camera de recurs a săvârșit o eroare de drept atunci când a impus reclamantei în esență să facă dovada vânzării produselor în cauză către consumatorii finali ca dovadă a utilizării efective a mărcii contestate. Rezultă, în plus, că dovada vânzării produselor în cauză către consumatorii finali nu este pertinentă în speță, astfel încât este necesar să se respingă elementele și argumentele invocate de reclamantă la punctele 41 și 42 din cererea introductivă, fără a fi necesară pronunțarea cu privire la admisibilitatea acestora.

63 În al patrulea rând, trebuie amintit că, la punctul 88 din decizia atacată, camera de recurs a concluzionat că dosarul nu conținea elemente de probă suficiente, chiar considerate împreună, care să permită să se deducă amploarea utilizării mărcii contestate pentru produsele în cauză.

64 În această privință, în primul rând, desigur, anexele 10 și 11 nu permit să se demonstreze în mod explicit și fără echivoc utilizarea mărcii contestate pe teritoriul relevant și în perioada relevantă. Totuși, potrivit jurisprudenței, trebuie apreciat că, întrucât durata vieții comerciale a unui produs se întinde în general pe o anumită perioadă, iar continuitatea utilizării face parte dintre elementele care trebuie luate în considerare pentru a stabili că utilizarea era destinată în mod obiectiv să creeze sau să mențină o cotă de piață, înscrisurile care nu vizează perioada relevantă, deși nu sunt lipsite de interes, trebuie să fie luate în considerare și să fie evaluate împreună cu celelalte elemente, deoarece acestea pot constitui dovada unei exploatări comerciale reale și efective a mărcii [a se vedea Hotărârea din 16 iunie 2015, Polytetra/OAPI – EI du Pont de Nemours (POLYTETRAFLON), T-660/11, EU:T:2015:387, punctul 54 și jurisprudența citată].

65 În speță, astfel cum a arătat în mod întemeiat camera de recurs la punctul 53 din decizia atacată, anexele 10 și 11 demonstrau utilizarea vădită și externă a mărcii contestate în comerț, între anii 2014 și 2023, respectiv pe o perioadă mai mare și mai extinsă decât perioada relevantă, ceea ce constituia un indiciu pertinent în aprecierea amplorii utilizării în împrejurările speței. În consecință, camera de recurs a săvârșit o eroare de apreciere prin faptul că s-a abținut, în cadrul aprecierii amplorii utilizării, să examineze în mod rezonabil și global anexele 10 și 11, împreună cu ansamblul referințelor și al elementelor pertinente care rezultau din anexele 4-9.

66 În al doilea rând, la punctele 49 și 50 din decizia atacată, camera de recurs a considerat că toate facturile și documentele comerciale arătau că produsele în cauză fuseseră vândute de reclamantă sau, cu consimțământul acesteia, diferitelor entități din mai multe state membre ale Uniunii și că aceste elemente furnizau suficiente indicații cu privire la întinderea teritorială a utilizării invocate. În plus, la punctul 53 din decizia menționată, camera de recurs a afirmat că marca contestată apărea în indicarea produselor care figurează pe facturile și în documentele comerciale, în cataloage și în copiile de ecran ale paginilor de pe site-ul internet al reclamantei și că utilizarea mărcii contestate era publică, externă și vădită pentru publicul Uniunii. În sfârșit, la punctul 64 din decizia atacată, camera de recurs a concluzionat că cataloagele indicau utilizarea mărcii contestate pentru o varietate de produse desemnate de aceasta din urmă.

67 Din dosarul EUIPO reiese că reclamanta a furnizat 902 de pagini de facturi referitoare la vânzarea unei multitudini de produse acoperite de marca contestată, dintre care majoritatea referințelor defalcate se raportau explicit la marca contestată prin utilizarea elementului „lv” înaintea codului produsului în cauză, care poate fi determinat printr-o confruntare cu cataloagele furnizate în anexele 10 și 11.

68 Astfel, în împrejurările speței, ar fi nerezonabil să se considere că produsele comercializate de o întreprindere nu ar putea fi recunoscute în mod explicit prin codul lor de produs în cataloagele producătorului lor, din moment ce era, astfel cum se pretinde, imposibil să se determine locul imprimării cataloagelor respective și distribuirea lor efectivă pe teritoriul relevant în perioada relevantă. În plus, astfel cum reiese din jurisprudența citată la punctul 64 de mai sus, faptul că produsele sunt oferite spre vânzare pe o perioadă mai lungă decât cea care delimitează perioada relevantă este în mod clar de natură să consolideze argumentele în favoarea amplorii utilizării mărcii contestate.

69 În al treilea rând, astfel cum reiese din jurisprudența citată la punctul 37 de mai sus și dintr-o jurisprudență constantă, compararea diligentă a codurilor de produse pe reproducerile unor produse în fotografii și în cataloage, pe de o parte, și în facturi, pe de altă parte, nu echivalează cu o simplă estimare a unei probabilități sau cu o simplă supoziție, ci implică un proces rațional și logic în cadrul aprecierii utilizării efective [a se vedea în acest sens Hotărârea din 27 aprilie 2022,

LG Electronics/EUIPO – Anferlux-Electrodomésticos (SmartThinQ), T-181/21, nepublicată, EU:T:2022:247, punctul 91; Hotărârea din 6 septembrie 2023, Weider Germany/EUIPO – Den i Nosht (YIPPIE!), T-45/22, nepublicată, EU:T:2023:513, punctul 42, și Hotărârea din 17 iulie 2024, W. B. Studio/EUIPO – E.Land Italy (BELFE), T-50/23, nepublicată, EU:T:2024:480, punctele 60 și 61]. În această privință, reclamanta a arătat în mod întemeiat în ședință că camera de recurs și, *a fortiori*, divizia de anulare nu au săvârșit un abuz de putere prin faptul că au stabilit, din proprie inițiativă sau prin aprecierea globală a elementelor de probă care le erau prezentate, legătura dintre reproducerile produselor în fotografii și în catalog, pe de o parte, și facturile acelorași produse, pe de altă parte, întemeindu-se pe indicarea respectivă a codurilor de articole care se dovedeau a fi identice (a se vedea în acest sens Hotărârea din 17 iulie 2024, BF BELFE, T-54/23, nepublicată, EU:T:2024:481, punctul 61).

70 Prin urmare, camera de recurs a săvârșit o eroare de apreciere atunci când a considerat, la punctul 87 din decizia atacată, că divizia de anulare își întemeiase examinarea referitoare la amploarea utilizării mărcii contestate pe concluzii deduse din elemente de probă prezentate fără a avea pe deplin cunoștință de conținutul lor și că se pronunțase astfel pe baza unor probabilități sau a unor prezumții.

71 În special, reiese, pe de o parte, din cuprinsul punctelor 81 și 82 din decizia atacată și, pe de altă parte, din paginile 11-13 din observațiile reclamantei referitoare la dovada utilizării din 14 aprilie 2023 și din paginile 12 și 13 din observațiile sale ca răspuns la calea de atac din 22 mai 2024 că reclamanta indicase și explicase diviziei de anulare și camerei de recurs că numerele de referință ale produselor care figurează la paginile 122 și 127 din catalogul care figurează în anexa 10 puteau face obiectul unor referențieri încrucișate cu facturile și furnizase o listă de produse referențiate și care figurau în imagini. Pe de altă parte, trebuie să se observe de asemenea că camera de recurs nu motivează, în mod clar și suficient, nici raționamentele pentru care s-a îndepărtat de aprecierile diviziei de anulare și a respins temeinicia referențierilor încrucișate stabilite de aceasta din urmă și care i-au permis să caracterizeze, pe baza unor elemente pe care le considerase concrete și esențiale, amploarea utilizării mărcii contestate. Prin urmare, decizia camerei de recurs a fost de asemenea afectată de nemotivare.

72 În consecință, în al patrulea rând, din cuprinsul punctelor 81-83 din decizia atacată reiese că explicațiile furnizate de reclamantă în fața diviziei de anulare, apoi în fața camerei de recurs erau susceptibile să evidențieze vânzarea mai multor produse menționate la punctul 5 de mai sus în perioada relevantă și în volume și pentru valori suficient de ridicate pentru a concluziona în sensul utilizării continue, efective și semnificative a mărcii contestate pentru produsele în cauză, în temeiul jurisprudenței potrivit căreia o marcă face obiectul unei utilizări efective, în sensul articolului 58 alineatul (1) litera (a) din Regulamentul 2017/1001 atunci când este utilizată în conformitate cu funcția sa esențială, care este aceea de a garanta identitatea originii produselor sau serviciilor pentru care a fost înregistrată, în scopul de a crea sau de a păstra un debușeu pentru aceste produse și servicii, cu excluderea utilizărilor cu caracter simbolic având ca unic obiect menținerea drepturilor conferite de marcă (Hotărârea din 3 iulie 2019, Viridis Pharmaceutical/EUIPO, C-668/17 P, EU:C:2019:557, punctul 38; a se vedea de asemenea prin analogie Hotărârea din 11 martie 2003, Ansul, C-40/01, EU:C:2003:145, punctul 43).

73 În orice caz, reiese în mod clar din anexele 4-9, astfel cum arată reclamanta, că au fost vândute produse ale mărcii contestate pe teritoriul relevant între anii 2017 și 2022. Astfel, este posibil, în conformitate cu argumentele reclamantei, să se constate că facturile conțin 2 919 de rânduri care

includ referința LV, raportându-se astfel, după cum reiese din cuprinsul punctului 67 de mai sus, la vânzarea de produse comercializate de reclamantă, a căror valoare totală se ridică la peste 6,485 milioane de euro, defalcate de-a lungul perioadei relevante.

74 Pe de altă parte, prin faptul că reproșează reclamantei, la punctele 72 și 83 din decizia atacată, că s-a abținut în mod deliberat să prezinte informații suplimentare sau că a decis cu bună știință să nu furnizeze mai multe detalii cu privire la referințele exacte care figurează în facturi, camera de recurs a înțeles, dacă se ține seama de punctele 73-85 din decizia menționată, să impună reclamantei să efectueze munca de referențiere încrucișată a tuturor celor 2 919 de rânduri ale facturilor cu fiecare dintre produsele corespunzătoare și care figurau în cataloage. În plus, după cum s-a confirmat în ședință, camera de recurs nu a solicitat nicio informație sau explicație suplimentară, astfel încât nu poate reproșa reclamantei vreo abținere intenționată de a furniza, după cum îi revenea, în opinia sa, elemente de probă sau de fapt. Or, camera de recurs era în mod rezonabil în măsură să aprecieze amploarea utilizării efective a mărcii contestate în temeiul tuturor elementelor de probă, luate în ansamblu, care îi fuseseră prezentate sau pe baza diferitelor indicii rezultate în etapele succesive ale examinării sale ori datorită indicațiilor pe care reclamanta le furnizase în înscrisurile sale succesive și care fuseseră reluate de divizia de anulare.

75 Prin urmare, în aceste împrejurări, este necesar să se considere, pe de o parte, că camera de recurs a săvârșit o eroare de apreciere în ceea ce privește întinderea examinării elementelor de probă prezentate de reclamantă pentru a demonstra amploarea utilizării mărcii contestate și, pe de altă parte, că aceasta a intenționat să impună reclamantei o cerință excesivă în ceea ce privește calitatea probei și o sarcină a probei nerezonabilă în cadrul unei proceduri de decădere pentru lipsa utilizării efective.

76 În această privință, în al cincilea rând, este cert că revine, în principiu, titularului mărcii contestate, iar nu EUIPO, care acționează din oficiu, sarcina de a dovedi utilizarea efectivă a mărcii respective (Hotărârea din 26 septembrie 2013, Centrotherm Systemtechnik/OAPI și centrotherm Clean Solutions, C-610/11 P, EU:C:2013:593, punctul 63). Cu toate acestea, astfel cum s-a amintit la punctul 42 de mai sus, dovada utilizării efective se limitează la prezentarea de documente justificative, precum bareme de prețuri, cataloage sau facturi, situație care se regăsește în speță.

77 În plus, conform jurisprudenței citate la punctul 44 de mai sus, dovada utilizării efective trebuie să se întemeieze pe elemente concrete și obiective care dovedesc o utilizare efectivă și suficientă a mărcii pe piața relevantă. Totuși, această cerință de probă certă nu poate conduce la o sarcină a probei nerezonabilă sau excesivă și nici nu poate fi întemeiată pe cerințe de calitate a probei mai stricte decât condițiile amintite de jurisprudența referitoare la articolul 18 alineatul (1) și la articolul 58 alineatul (1) litera (a) din Regulamentul 2017/1001.

78 Cu titlu introductiv, este necesar să se respingă de la bun început argumentele EUIPO, prezentate în memoriul său în răspuns, care se întemeiază în esență pe concluziile deduse din Hotărârea din 5 octombrie 2022, Puma/EUIPO – CMS (CMS Italy) (T-711/20, nepublicată, EU:T:2022:604), referitoare la o procedură privind o atingere adusă renumelui, întemeiată pe articolul 8 alineatul (5) din Regulamentul 2017/1001, care este autonomă în raport cu prezenta procedură și ale cărei cerințe specifice nu pot fi asimilate în mod echivalent.

79 În speță, camera de recurs a adoptat o abordare foarte strictă la punctul 83 din decizia atacată, solicitând reclamantei să stabilească o legătură clară între diferitele coduri de pe facturi și produsele vizate, care să fie „explicată, exprimată și demonstrată”. Or, camera de recurs nu poate,

fără a săvârși o eroare de drept, să impună, în cadrul unei proceduri de decădere întemeiate pe articolul 18 alineatul (1) și pe articolul 58 alineatul (1) litera (a) din Regulamentul 2017/1001, o cerință de calitate a probei ce depășește pragul admisibil al probei unei utilizări efective și suficiente care ar fi coroborată cu elemente sau cu o serie de indicii suficiente rezultate ca urmare a interdependenței diferiților factori pertinenți, în sensul jurisprudenței citate la punctele 44 și 45 de mai sus.

80 În al șaselea rând, este necesar să se amintească, precum EUIPO în memoriul său în răspuns (a se vedea punctul 38 de mai sus), că aplicarea cerințelor legale referitoare la sarcina probei care revine titularului unei mărci în cadrul unei proceduri de decădere pentru a demonstra utilizarea efectivă a mărcii contestate nu trebuie să conducă la a-i impune o sarcină a probei nerezonabilă.

81 Astfel, impunerea unei sarcini a probei nerezonabile sau excesive poate conduce la o încălcare a dreptului la bună administrare, care face parte dintre principiile generale ale dreptului Uniunii și care este de asemenea înscris la articolul 41 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene [a se vedea prin analogie Hotărârea din 19 octombrie 2022, Reprezentarea unui motiv de damier II, T-275/21, nepublicată, EU:T:2022:654, punctul 31; Hotărârea din 6 martie 2024, Lidl Stiftung/EUIPO– MHCS (Nuanța culorii portocalii), T-652/22, nepublicată, EU:T:2024:152, punctul 87, și Ordonanța din 1 iulie 2025, Santos/EUIPO (Formă de storcător de citrice), T-668/24, nepublicată, EU:T:2025:668, punctul 31].

82 Având în vedere tot ceea ce precedă, trebuie să se constate că, în primul rând și astfel cum reiese din cuprinsul punctelor 58-60 de mai sus, camera de recurs a viciat decizia atacată prin mai multe motive contradictorii, în al doilea rând, astfel cum reiese din cuprinsul punctelor 67-75 de mai sus, camera de recurs a săvârșit mai multe erori de apreciere și de drept în ceea ce privește examinarea elementelor de probă referitoare la amploarea utilizării mărcii contestate și, în al treilea rând, ea a impus reclamantei, ca urmare a acestui fapt, o cerință de calitate a probei excesivă și, prin urmare, o sarcină a probei nerezonabilă, cu încălcarea articolului 18 alineatul (1) și a articolului 58 alineatul (1) litera (a) din Regulamentul 2017/1001, astfel încât este necesar să se admită motivul unic invocat de reclamantă și să se anuleze decizia atacată.

Cu privire la cheltuielile de judecată

83 Potrivit articolului 134 alineatul (1) din Regulamentul de procedură, partea care cade în pretenții este obligată, la cerere, la plata cheltuielilor de judecată.

84 În măsura în care decizia atacată este anulată, este necesar ca EUIPO să fie obligat să suporte propriile cheltuieli de judecată, precum și pe cele efectuate de reclamantă, conform concluziilor acesteia din urmă.

Pentru aceste motive,

TRIBUNALUL (Camera a treia)

declară și hotărăște:

1) **Anulează Decizia Camerei a patra de recurs a Oficiului Uniunii Europene pentru Proprietate Intelectuală (EUIPO) din 22 august 2024 (cauza R 214/2024-4).**

2) **Obligă EUIPO să suporte, pe lângă propriile cheltuieli de judecată, pe cele efectuate de Gürok Turizm ve Madencilik AȘ.**

Škvařilová-Pelzl Nõmm Kukovec

Pronunțată astfel în ședință publică la Luxemburg, la 19 noiembrie 2025.

Semnături